

Text: Josep Verdaguer i Farrés

Reflexions sobre Montdois

“LA CATEDRAL DE LES GUILLERIES”

Santuari Marià perdut en plena Guilleria, que presideix el pla que porta el seu nom, en altres temps concorregut i popular a tota la comarca d'Osona, La Selva i La Garrotxa. La catedral de les Guilleries, abans de la guerra civil, comptava amb una hostatgeria i ermitans; alguns d'ells es cuidaven del culte passant a recollir almoines, m'explicaven uns veïns de Santa Cecília de Voltregà. Cases molt devotes els acollien per fer-hi nit si convenia. Naturalment eren grans conversadors i sabien què fer i què dir a cada casa. S'expliquen moltes anècdotes, que sorgeixen espontàniament en anomenar Montdois.

Tinc a les meves mans un llibre titulat *Ànimes*. L'autor d'aquest llibre, Nan Orriols, gran conegedor de les Guilleries, en va fer la presentació oficial al Casino de Vic el 13 de desembre. Els seus comentaris sobre les contrades valen molt la pena de repassar detingudament. Trobem per exemple *Els Senglars ressusciten* (pàgina 29), *Aplec al Santuari de Montdois* (pàgina 38), *Dinar de germanor* (pàgina 132) i *Sants i Campanes* (pàgina 140).

L'autor, home inquiet, afincat a Vilanova de Sau, és en Nan Orriols; últimament també dibuixa precisament temes relacionats amb Montdois. Al meu despatx tinc l'honor de tenir penjat un quadre amb el títol de *Montdois sempre*, inspirat en el retorn de la campana el dia 14 de maig d'enguany.

L'Ajuntament de Rupit-Pruït ha fet un gran esforç per la reconstrucció parcial. Reconeix que serà com tenir una guardiola

foradada fins que no s'acabin els interiors i l'esplanada de fora. Sens dubte, un cop acabat, serà un indret magnífic i tornarà a ser un punt de devoció Mariana com tants d'altres Santuaris.

Vull remarcar la “casualitat” geogràfica de Montdois. Si mireu un plànol, veureu com és el centre d'una gran quantitat d'ermites i santuaris, que serien com els altars laterals d'una catedral.

Mondois ja gaudeix de dues festes, l'aplec del maig i les cantades de nades del desembre.

L'aplec se celebra el dilluns abans de l'Ascensió, és amb processó inclosa i es camina cantant les Lletanies des del Casal fins al Santuari, acompanyada de música i cants un cop dins la celebració solemne de la Santa Missa. Tot seguit hi ha un gran dinar de germanor que fa les delícies del comensals.

Pel desembre cantada de nades (aquest passat 16 haurà estat la quarta cantada). Tot i el fred, la gran assistència de gent *increcendo* any a any que esperem li doni tota la continuïtat que es mereix i que volem. Es fa homenatge a la Mare de Déu, es cremen fogueres, es col·loca el pessebre, es sorteja cava i diferents premis, aviram inclòs.

Finalment, en la meua opinió, seria bo que, al mes d'agost o a principis de setembre, s'organitzés algun altre acte: com ara un concert, un concurs de fotografia o pintura, una marxa popular o, fins i tot, un aplec de sardanes. Segur que tindria tot el suport dels estaments oficials i civils.